

**SZUVERENITÁSVÉDELMI
HIVATAL**

UKRAJNÁBÓL DIKTÁLTÁK AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG OROSZORSZÁG ELLENI LEGÚJABB SZANKCIÓS TERVEIT

2025. június 17.

Ukrajnai kötődésű politikai nyomásgyakorló szervezetek lobbiztak Brüsszelben az Oroszországból származó fosszilis energiahordozók használatának betiltásáért, közben a tagállamokra is nyomást gyakoroltak, hogy elérjék céljukat. Befolyásuk az előző években akkorára nőtt, hogy javaslataikat az Európai Bizottság szinte teljes egészében beépítette az Oroszország elleni új szankciós csomag tervezetébe. Az intézkedések Moszkvát célozzák, elsősorban mégis Magyarországot és Szlovákiát sújtják – azokat az országokat, amelyek nem hajlandók bármi áron részt venni Ukrajna hadászati és pénzügyi támogatásában, és nem támogatják soron kívüli felvételét az Európai Unióba. Az Európai Bizottság végleg megtiltáná az Oroszországból származó, vezetéken érkező földgáz és nyersolaj behozatalát, valamint a finomított termékek importját is, de tovább halasztaná a nyugat-európai országok számára fontos orosz LNG behozatalának tilalmát.

Ukrajna a háború kitörése után intenzív politikai lobbitevékenységbe kezdett az európai uniós intézményekben. Ehhez egy politikai nyomásgyakorló hálózatot is bevetett: a Stichting B4Ukraine (más néven: Business for Ukraine Foundation) egy 2022 júliusában létrehozott, Hollandiában bejegyzett alapítvány.¹

A szervezet elnöke Nezir Sinani, aki korábban többek között a USAID-nak is dolgozott. Az ernyőszervezetnek több mint harminc ukrajnai alapítású politikai nyomásgyakorló csoport (mint például a Razom We Stand) mellett több mint hatvan európai és amerikai alapítvány is tagja (mint például az Open Society Foundations). A B4Ukraine székhelye Amersfoortban van, egy olyan lakcímen, ahova több mint négyszáz, alkalmazottakkal nem rendelkező, tulajdonosi hátterét rejtteni kívánó, külföldi érdekeltségű vállalkozás van bejegyezve.

A B4Ukraine hálózata végső soron a kijevi kormányzat ajánlásait és követeléseit közvetíti az Európai Unió tagállamainak és intézményeinek. A 2022 márciusában alapított akciócsoport célja, hogy „elzárja Oroszország elől azokat a gazdasági erőforrásokat, amelyek lehetővé teszi a háború folytatását”,² ennek érdekében nyomást gyakorol az Oroszországban jelen lévő európai vállalatokra és az orosz energiahordozót vásárló tagállamokra, hogy szakítsanak meg minden kapcsolatot Oroszországgal, valamint az európai intézményekre, hogy végleg tiltsák be az orosz fosszilis és nukleáris energiahordozó használatát az unióban.

¹ Bővebben lásd: Siem Eikelenboom – Hugo Rauch: „Opsporingsdiensten doen inval in verlaten villa waar honderden bedrijven staan ingeschreven”. Follow The Money, 2024. február 14., ftm.nl/artikelen/inval-kantoor-blaustein-amersfoort. A Stichting B4Ukraine 2023 májusában regisztrált az Európai Bizottság átláthatósági nyilvántartásába (nyilvántartási száma: 608117450298-10), azóta mindössze egyetlen hivatalos lobbitalálkozót kezdeményezett Didier Reynders igazságügyi biztossal. Két főállású lobbistát foglalkoztat Brüsszelben. Forrás: transparency-register.europa.eu/search/register-or-update/organisation-detail_en?id=608117450298-10.

² Forrás: b4ukraine.org/about

A szervezet 2023 májusában indította az első uniós médiavisszhangot kiváltó akcióját. Akkor tette közzé az Unfinished Business című kiadványát, amelyben az orosz érdekeltségű európai vállalatokra és azokon keresztül a tagállamok kormányaira próbált nyomást gyakorolni azzal az állítással, hogy „az Oroszországgal gazdasági kapcsolatot fenntartó vállalatok részt vehetnek a háború finanszírozásában, és közvetve támogathatják az ukrajnai civilek ellen használt fegyverek beszerzését”. Azt sugallta, hogy Moszkva az európai vállalatok Oroszországban befizetett társasági adójából finanszírozza az Ukrajna elleni háborút, ezzel a cégek végső soron „bűnrészessé válnak háborús bűnökben”; hogy ezt elkerüljék, akár súlyos veszteségek árán, de számolják fel oroszországi jelenlétüket.³ A B4Ukraine ezt a manipulációt folytatta a Business of Leaving,⁴ majd a Business of Staying⁵ című kiadványaival, valamint a nyomás alá vett vállalatok vezetőinek írt nyílt levelekkel és a részvényesi közgyűléseken végrehajtott figyelemfelkeltő akcióival.⁶ Ezen akcióknak az eddigi csúcspontja a 2025. június 11-én Chicagóban, a Global Consumer Goods Forum ülésén megtartott demonstráció volt, ahol az ukrán kormánypropaganda által „az orosz háború nemzetközi szponzorainak” kikiáltott vállalatok, a Mondelez, a PepsiCo, a Mars, a P&G és a Nestlé vezetőit szólították fel, hogy vonuljanak ki Oroszországból.⁷

A B4Ukraine állításait az uniós tagállamok országos elérési újságjai és hírportáljai, valamint a nemzetközi hírügynökségek is átvették, ezzel széles nyilvánosságot, illetve ismertséget – ezen keresztül pedig hitelességet – kölcsönöztek a lobbicsoport tevékenységének.⁸ A B4Ukraine ezt kihasználva 2023 nyarától már az Európai Bizottságra is nyomást helyezett, hogy „a nemzetközi büntetőintézkedéseknek az orosz fossziliztüzelőanyag-ipar leépítésére kell irányulniuk”, ezért a bizottság szankciós csomagjaiba be kell építeni a kijevi parlament ajánlásait.⁹ Az uniós tagállamok kormányaitól a B4Ukraine azt követelte, hogy számolják fel orosz energiapiaci kapcsolataikat. Németországban az orosz földgáz felhasználása ellen kampányoltak. A B4Ukraine és a Razom We Stand 2023 októberében nyílt levelet írt a belga kormánynak, hogy tiltsa meg az orosz LNG-tartályhajók fogadását, ezzel párhuzamosan pedig tüntetést szervezett a zeebruggei kikötőbe.¹⁰ Ugyanekkor a francia elnöki hivatalnak,

3 Unfinished Business: International business exits from Russia since the beginning of the full-scale invasion of Ukraine. Forrás: b4ukraine.org/pdf/B4Ukraine_Unfinished_Business.pdf. A Razom We Stand a dokumentum alapján „háborús bűnökben való bűnrészesség” miatt feljelentést tett a francia TotalEnergies csoport ellen, ám a keresetet a francia főügyészség elutasította.

4 Forrás: b4ukraine.org/what-we-do/business-of-leaving

5 Forrás: b4ukraine.org/what-we-do/business-of-staying

6 Bővebben lásd: b4ukraine.org/whats-new

7 Forrás: b4ukraine.org/whats-new/protest-amsterdam-consumer-goods-forum

8 A B4 Ukraine lobbitevékenységét a kijevi KSE Institute, a finn Centre for Research on Energy and Clean Air (CREA) és a bolgár Center for the Study of Democracy (CSD) szakmai támogatásával végzi. A három agytröszt formálisan nem tagja az ernyőszervezetnek, ám rendszeres aláírója a B4Ukraine által közzétett felhívásoknak és nyílt leveleknek, valamint adatgyűjtésekkel és elemzésekkel segíti a szervezet munkáját. A CREA és a CSD elemzéseit a Political Capital fordítja magyarra és terjeszti a magyarországi médiában.

9 Az erről szóló nyílt levelet 18 ukrajnai alapítású, de az EU-ban tevékenykedő politikai nyomásgyakorló szervezet írta alá, amelyek mind szorosan együttműködnek az ukrán kormánnyal. Lásd: The 12th sanctions package must include embargo on Russian LNG: Open letter from Ukrainian NGOs, razomwestand.com/the-12th-sanctions-package-must-include-embargo-on-russian-lng-open-letter-from-ukrainian-ngos.

10 „NGOs protest against Russian LNG at Zeebrugge port”. Belga News Agency, 2023. október 20., belganewsagency.eu/ngos-protest-against-russian-lng-at-zeebrugge-port

a spanyol miniszterelnökségnek, valamint a német kancellári hivatalnak is levelet küldtek, követelve az oroszországi LNG-hajók fogadásának és az orosz földgáz vásárlásának megszüntetését. Felszólították Görögországot, Ciprust és Máltát, hogy számolja fel az orosz olajat szállító „árnyékflottáját”, és nyilvánosságra hozzák azoknak a hajótársaságoknak a nevét, amelyek állításuk szerint megszegik az uniós szankciókat.¹¹ 2025. május 5-én a B4Ukraine és a Razom We Stand – öt uniós környezetvédelmi lobbiszervezettel közösen¹² – nyílt levelet írt Friedrich Merz német kancellárnak, amelyben az Északi Áramlat gázvezetékek felszámolását követelte. Arra szólította fel Merzet, hogy „álljon Ukrajna, illetve annak európai partnerei mellé – mint Lengyelország és a balti államok –, és foglaljon egyértelmű állást az Északi Áramlat 2. csővezeték üzembe helyezése ellen”.¹³

A szervezet a nyilvánosságot – nem pedig a rendelkezésére álló intézményes lobbicsatornákat – használta fel arra, hogy az európai intézményekre nyomást gyakoroljon. 2025 májusában hozta nyilvánosságra azt a white papert, amely Ukrajna hivatalos javaslatait tartalmazza az Európai Uniónak az Oroszország ellen bevezetendő szankciókról.¹⁴ A dokumentum összeállításában – amelyet jóváhagyott az ukrán minisztertanács – jelentős szerepet vállaltak a B4Ukraine csoporthoz tartozó politikai nyomásgyakorló szervezetek. Azt írták: „az Oroszországi Föderáció kísérleteket tesz arra, hogy kihasználva a Nyugat »igazságos béke iránti hajlandóságát« engedményeket csikarjon ki, ezért az agresszorra gyakorolt folyamatos gazdasági nyomás még fontosabbá vált”. Azt állítják, „az Oroszországi Föderáció valószínűleg hosszú távon stratégiai katonai fenyegetést jelent majd az EU tagállamainak”, ezért „az esetleges orosz agresszió gazdasági visszatartása az ukrainai fegyverszünet után is aktuális feladat marad”. A politikai nyomásgyakorló szervezetek javaslatai között szerepel „az orosz védelmi, energia- és nukleáris ipari exportra vonatkozó szankciók fenntartása a fegyveres konfliktus lezárása után is”.¹⁵

A B4Ukraine és tagszervezetei lobbijerejét mutatja, hogy követeléseiket Brüsszel napi-rendre vette. Az Európai Bizottság elnöke és az Európai Unió külpolitikai főképviselője 2025. június 10-én közös sajtótájékoztatón jelentette be: elkészült az Oroszország elleni legújabb, tizennyolcadik szankciós csomag tervezete. Ursula von der Leyen EB-elnök kijelentette, hogy az intézkedéscsomaggal kemény csapást mérnek az orosz energiaiparra,¹⁶

11 Gabriel Gavin: „Fight against ‘shadow fleet’ shipping Russian oil takes EU into uncharted waters”. Politico, 2023. május 22., politico.eu/article/russia-shadow-fleet-eu-sanction-ukraine-war-oil

12 A levelet aláíró európai politikai nyomásgyakorló szervezetek: a németországi Deutsche Umwelthilfe e. V., Energie-Kampagner Urgewalt e. V., Leiterin Projekt und Kampagne Gaswende, Politische Geschäftsführung Umweltinstitut München e. V., valamint a hollandiai State Capture Accountability Project.

13 Forrás: b4ukraine.org/what-we-do/open-letter-to-merz

14 White Paper: The future of European leadership in the economic deterrence of aggression – Approved by the Expert Group on the Development and Implementation of Sanctions Policy under the Cabinet of Ministers of Ukraine, 2025. május, dixigroup.org/wp-content/uploads/2025/05/white-paper-1.pdf

15 The EU should cut off the flow of money from energy sales to the Kremlin – White paper on improving sanctions presented in Brussels

16 Statement by President von der Leyen with HR/VP Kallas on the 18th package of sanctions against Russia. Európai Bizottság, Brüsszel, 2025. június 10., ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_1471

Kaja Kallas főképviselő pedig arról beszélt: nyomást kell gyakorolni Oroszországra, mert csak az erőből ért.¹⁷ A bizottság annak ellenére kitart hosszú távú eszkalációs stratégiája mellett, hogy ahhoz eddig nem tudta megnyerni az Egyesült Államok támogatását.¹⁸ Donald Trump amerikai elnök a G7-ek június 15-én kezdődött kanadai találkozásánál közölte: a béketárgyalásokra összpontosít, nem tervez újabb szankciókat Oroszország ellen, mert „*rengeteg pénzbe kerülnek az Egyesült Államoknak*”. Erre reagálva az EB elnöke kijelentette: Európának „*fokoznia kell a nyomást Oroszországon, hogy biztosíthassa a valódi tűzszünetet, hogy végre tárgyalóasztalhoz ültesse Oroszországot, és véget vethessen ennek a háborúnak. A szankciók ennek érdekében elengedhetetlenek*”.¹⁹

A szankciós csomag tervezett energiapolitikai intézkedései:

- megakadályoznák az Északi Áramlat 1. és 2. gázvezeték újbóli üzembe helyezését,
- megtiltanák az orosz nyersolajból harmadik országban feldolgozott finomított termékek behozatalát,
- levinnék az olajárplafont 60-ról 45 dollárra, és
- felvennének még 77 tartályhajót az „árnyékflotta” immár több mint 400-as listájára.²⁰

Ezek az intézkedések kedvezőtlenül befolyásolják több uniós tagállam gazdasági kilátásait, vagy azért, mert ezek az országok rá vannak utalva az orosz forrásból származó fosszilis energiahordozókra, vagy azért, mert a versenyképességüket rontják az energiapiac rendeleti korlátozásai.

Oroszország még 2024-ben is az unió második legnagyobb földgázbeszállítója volt, a behozatal 19 százaléka onnan származott.²¹ A német kormányzó Kereszténydemokrata Unióban ráadásul nemrég felvetették: az orosz–ukrán háború lezárása után újraindulhatna a szállítás az Észa-

17 Ukraine/Russia: press remarks by High Representative/Vice-President Kaja Kallas at the joint press conference on the 18th package of sanctions against Russia”. EEAS Press Team, 2025. június 10., eeas.europa.eu/eeas/ukrainerussia-press-remarks-high-representativevice-president-kaja-kallas-joint-press-conference_en

18 EC Press point by European Commission President Ursula von der LEYEN and High Representative / Vice-President Kaja KALLAS on the 18th package of sanctions against Russia. European Commission Audiovisual Service, 2025. június 10., audiovisual.ec.europa.eu/en/video/1-273467

19 Stefan Boscia: „Trump hints at no more US sanctions or Russia at G7 summit”. Politico, 2025. június 16., politico.eu/article/donald-trump-us-sanctions-russia-g7-summit-keir-starmer-vladimir-putin/

20 Kelly Norways: „EU proposes import ban for oil products made from Russian crude, \$45/b price cap”. Commodity Insights, S&P Global, spglobal.com/commodity-insights/en/news-research/latest-news/crude-oil/061025-eu-proposes-import-ban-for-oil-products-made-from-russian-crude-45b-price-cap

21 „Where does the EU’s gas come from?”. Európai Tanács, 2025. május 8., consilium.europa.eu/en/infographics/where-does-the-eu-s-gas-come-from

ki Áramlat két vezetéken,²² az Egyesült Államok és Oroszország pedig arról tárgyalt, hogyan működhetnének együtt az Északi Áramlat üzemeltetésében.²³ Ausztria még tavaly is Oroszországból szerezte be a vezetékes földgáz 90 százalékát, Olaszország és Franciaország részben most is hasonló forrásból fedezi igényeit. Csehország földgáz-, nyersolaj- és finomítottolajtermék-szükségletének több mint a 40 százalékát Oroszországból vásárolta tavaly is;²⁴ Spanyolország, Franciaország, Belgium, Olaszország, Görögország, Hollandia, Románia, Bulgária, Horvátország és Málta jelenleg is nagy mennyiségben vásárol orosz nyersolajból finomított termékeket Törökországból;²⁵ Horvátország, Görögország, Ciprus és Málta ezen felül is szállít orosz olajat.²⁶ Ezeknek az országoknak mind drágább források után kell nézniük, ha elfogadják az Oroszország elleni tizenharmadik szankciós csomagot.

Ennek ellenére eddig mindössze két érintett ország – Magyarország és Szlovákia²⁷ – jelezte nyilvánosan, hogy nem ért egyet az Európai Bizottság kezdeményezésével. A többi ország – az ukrán befolyásnak engedve – saját érdekei ellenében is kész támogatni a bizottság javaslatát. Ebben nagy szerepe van a B4Ukraine lobbitevékenységének: a politikai nyomásgyakorló hálózatnak sikerült presszió alá helyezni a döntéshozókat Németországban, Görögországban, Belgiumban, Franciaországban, Spanyolországban, Hollandiában, Ausztriában, Olaszországban, Cipruson és Máltán, hogy fogadják el az energetikai szankciókat.

22 Johanna Sahlberg – Chris Lunday: „Germany should keep Nord Stream options open, conservative politician says”. Politico, 2025. március 18., politico.eu/article/germany-should-keep-nord-stream-options-open-conservative-politician-says/

23 Ben Knight: „Germany debates proposal to re-open Nord Stream pipelines”. Deutsche Welle, 2025. március 27., [dw.com/en/germany-cdu-nord-stream-russia-gas-afd-far-right/a-72060104](https://www.dw.com/en/germany-cdu-nord-stream-russia-gas-afd-far-right/a-72060104). „Russland und USA sprechen über Nord Stream”, Bild, 2025. március 26., [bild.de/politik/ausland-und-internationales/lawrow-bestaetigt-usa-und-russland-verhandeln-ueber-nord-stream-67e40d86f933f731d431479d](https://www.bild.de/politik/ausland-und-internationales/lawrow-bestaetigt-usa-und-russland-verhandeln-ueber-nord-stream-67e40d86f933f731d431479d). Anton Troianovski, et al.: „Europe Wants to Banish Russian Gas. The U.S. May Have Other Plans”. The New York Times, 2025. június 5., [nytimes.com/2025/06/05/world/europe/us-russia-nord-stream-gas-pipeline.html](https://www.nytimes.com/2025/06/05/world/europe/us-russia-nord-stream-gas-pipeline.html).

24 Martin Vladimirov: „Why one Eastern European country won't kick its Russian oil habit”. Reuters, 2025. április 17., [reuters.com/business/energy/why-one-eastern-european-country-wont-kick-its-russian-oil-habit-vladimirov-2025-04-07](https://www.reuters.com/business/energy/why-one-eastern-european-country-wont-kick-its-russian-oil-habit-vladimirov-2025-04-07)

25 Laura Dubois, et al.: „EU to target Nord Stream and Russian oil cap in new sanctions”. Financial Times, 2025. június 10., [ft.com/content/a2378240-1bc2-4916-8110-27fd8b0af2c2](https://www.ft.com/content/a2378240-1bc2-4916-8110-27fd8b0af2c2)

26 Henry Foy: „Why the EU faces an uphill battle to pass its 18th Russia sanctions package”. Financial Times, 2025. június 11., [ft.com/content/21551603-cc7d-4bb1-ad52-49ff2423c349](https://www.ft.com/content/21551603-cc7d-4bb1-ad52-49ff2423c349)

27 Ennek a két uniós tagországnak a legmagasabb az orosz energiapiaci kitettsége: nyersolajszükségletük több mint 80 százalékát, földgázszükségletük 70 százalékát Oroszországból fedezik.

UKRAJNÁBÓL DIKTÁLTÁK AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG OROSZORSZÁG ELLENI LEGÚJABB SZANKCIÓS TERVEIT

	A fehér könyvben foglalt követelések	A 18. csomag tartalma
Energetikai bevételek és logisztika	<ul style="list-style-type: none"> Az olajár felső korlátját 60 dollár/hordó alá kell csökkenteni Meg kell tiltani az orosz nyersolajból harmadik országokban finomított termékek behozatalát A „árnyékflottát” feketelistára kell tenni, és meg kell tagadni a tagjaitól a kikötői hozzáférést Az Északi Áramlat 1. és 2. jövőbeli használatát meg kell tiltani; az összes orosz energiaforrásra kiterjedő tilalmat kell bevezetni 	<ul style="list-style-type: none"> Az árplafon 45 dollárra csökkenhet Teljes tilalom az orosz nyersolajból finomított termékek EU-ba irányuló behozatalára 77 árnyékflottatanker és azok szolgáltatói feketelistára kerültek Tilos lesz minden, az Északi Áramlat 1. és 2. gázvezetékekkel kapcsolatos tranzakció
Pénzügyi szektor	<ul style="list-style-type: none"> Szankcionálni kell az összes fennmaradó orosz bankot Fel kell venni a listára az Orosz Közvetlen Befektetési Alapot (RDIF) Alkalmazni kell a 14. csomagban foglalt hatásköröket harmadik országbeli pénzügyi intézményekkel szemben 	<ul style="list-style-type: none"> További 22 bank került fel a szankciós listára, köztük az RDIF Újra kilátásba helyezték a harmadik országbeli közvetítőkre vonatkozó tranzakciós tilalom bevezetését
Kettős felhasználású termékek és exportellenőrzés	<ul style="list-style-type: none"> A közös prioritási lista bővítése A gépek, műanyagok és vegyi anyagok importtilalmának bevezetése Reexporttilalmi záradékok kiterjesztése 	<ul style="list-style-type: none"> Több mint 800 új szervezetet vettek fel a listára, köztük kínai és belorusz kereskedőket 2,5 milliárd euró értékű új exporttilalmat vezettek be gépekre, fémekre, műanyagokra, vegyi anyagokra és kettős felhasználású termékekre
Kohászati bevételek	<ul style="list-style-type: none"> Az orosz nyersacél- és öntvénykvóták végső határidejének előrehozatala 50 százalékos vámemelés 	<ul style="list-style-type: none"> A 18. csomagban nem szerepel
Stratégiai ásványok	<ul style="list-style-type: none"> EU-szintű, átfogó tilalom a berillium, antimon, tantál, cirkónium, titán, molibdén stb. Oroszországba irányuló exportjára 	<ul style="list-style-type: none"> A 18. csomagban nem szerepel
Atomenergia-ágazat	<ul style="list-style-type: none"> A Roszatom és leányvállalatai ágazati szankciók alá helyezése 	<ul style="list-style-type: none"> A 18. csomagban nem szerepel
Orosz állami és magántulajdonban lévő vagyon elkobzása	<ul style="list-style-type: none"> A befagyasztott, mintegy 210 milliárd euró értékű CBR-eszközök elkobzása 	<ul style="list-style-type: none"> A 18. csomagban nem szerepel
Kormányzati és végrehajtási reformjavaslat	<ul style="list-style-type: none"> Minősített többségi szavazás az Oroszország elleni szankciókról az Európai Tanácsban Központi uniós szankciófelügyeleti szerv létrehozása 	<ul style="list-style-type: none"> A 18. csomagban nem szerepel